

bobnali v svet o komunistični nevarnosti, samo, da bi narod zrl in se zagledal v grm komunistične opasnosti, pa pozabil na dejstvo, da so nas Slovence in Hrvate razkosali na razne oblasti, da nas bodo tem lažje davčno izžemali. Seve, vse to se bo zgodilo pod demokratsko-samostojno firmo, da gre za okrepitev države.

Vsekakor pa moramo obdržati pred očmi, da so odgovorni za vsa bremena, ki so zadela kmeta v dobi konstituantne in ki se bodo se rodila iz razcepljene Slovenije, demokratije in njihovi slabostojni sinovi, ki so prejeli iz vladnih rok za svoje izdajstvo vsak svoje plačilo: Dr. Vošnjak čast praškega poslanika, Urek novo hišo ter red Sv. Save II. razreda in Kirbiš, kot neizvoljeni poslanec izplačilo nezastuljenih poslanskih dnevnice. Da pa tudi begunec Mermolja in žganjar Drogenik nista glasovala za ustavo za same dnevnice in iz državnostvornosti, nam bo pritrtil vsak, ki ve, da se je g. Mermolja, odkar bija pri nas na Pesnici, temeljito bavil z vsom mogočim izvodom. Bivši štajercijaneec Drogenik pa se tudi ni branil in zavračal, kar so mu podarili na roko iz državne kase v zahvalo, da se je ravno on za dr. Vošnjakom najbolj zavzemal za delitev Slovenije in začasnih pokop naše avtonomije.

Položaj po sprejemu ustave je da nes pač tak, da imajo od kupljenega centralizma milijonski profit vsi oni, ki so glasovali zanj — narod pa nova davčna bremena. Drago, drago, bo plačeval tudi naš slovenski kmet, vinčar in delavec odkup turške vladne posesti in samostojne izvoznice. V zahvalo za nova plačila pa bosta morala kmet in delavski človek v deljeni Sloveniji molčati in se prav udano pokoriti za to, ker so ju prodali oni, ki so šli v volilni boj z zahtevo po stari kmetijski pravdi, ki pa je postala danes res samostojna — žepna pravda slabostojnih poslancev.

Kmetijski tabor

za cel ormoški okraj se vrši v nedeljo, 17. julija popoldne

na Hardeku pri g. Hanželiču

Sodelujejo naša društva, Orli, godbe in pevski zbori. Govorijo poslanci Jugoslovanskega kluba in drugi govorniki iz Maribora. S taborom je združena tudi narodna slavnost z raznimi zabavami.

Dne 17. julija vsi v Ormož!

Pogled v bodočnost.

Samostojni priznavajo, da smo pri sedajšnjih občinskih volitvah dobili 60% vseh oddanih glasov. Čeravno smo v resnici dobili več, se hočemo vendar ravnati po številkah, katere sami priznajo. Pri volitvah v konstituantno, dne 28. novembra 1920, smo dobili baje 36%.

Toraj smo po njihovem računu od zadnjih volitev napredovali za 24%. Ta ogromni napredek naše stranke v

slovenskem narodu, ki se je izrazil v golih, od nasprotnika priznanih volilnih številkah, kaže globoko silo naših idej in edino pravilno pot, po kateri hodi naša Ljudska stranka.

Vojna je minula, trezno in mirno delo brez hujkanja in nasilja stopa zopet v ospredje.

Mnogi, katere so samostojni s svojimi puhlimi obljubami v prvem hipu premetili, so se iztreznili in stopili nazaj v naše vrste, kamor edinole spadajo. To nam svedoči napredek naših glasov za 24%. Drugi pa še iščejo pravih potov in kolebajo med strankami sem in tje. Tudi ti ne bodo zgrešili praga naše krščanske stranke. Brez vabila bodo pristopili k nam, kjer najdejo nesebično

Prosim čitate, računajte in odgovorite!

„Neumnost in trmoglavost so najbolj drage reči na svetu“, tako sem vzkliknil, ko sem brai v „Straži“ sledečo vest: „Pri mariborskem okrožnem sodišču se je vršila pred kratkim vskljena obravnava v malenkostni zadevi: soseda očita sosedu, da ji je izpustila iz hleva svinjo in ptujski demokratski advokat toži na žaljenje časti ter žene to malenkost skozi dve inštanči, da imajo opraviti s pravdo dvakrat po dva advokata in štirje sodniki. Seveda so temu primerni tudi stroški. Tako „Straža“, a jaz pristavim, da vem še za celo vrsto podobnih malenkostnih pravnih med našim ljudstvom.

Sedaj pa si oglejmo to in druge enake pravde enkrat temeljito s praktičnega, pametnega stališča! Kolikor mi znano, stanejo navadne pravde v dveh instancah sedaj povprečno 4000 do 6000 kron. Ljudje božji, pomislite vendar, kakšno škodo delate sebi! Recimo, da bi kupil toženec in tožitelj namesto pravde vsak zase za 3000 kron platna za srajce! Sedaj se dobi po 30 kron. Vsak bi nesel svoji rodbini domov okroglo 100 metrov blaga in lahko napravil iz njih najmanj 35 srajce, s čemer bi imel oblačeno tudi par let največjo rodbino. In kaj ima, če hodi s takšnimi tožbami po sodnih? Prazen žep, doma pa nezadovoljnost in s sosedi sovražstvo!

Škode pa nimajo samo tisti, ki se tožijo, temveč tudi vsi davkoplačevalci! Poglejte si, koliko je po sodnih sodnikov, pisarjev in slug! In vsi pravijo, da jih je še premalo, ker ne morejo zmagovati tožb, tako močno se ljudje tožarijo! Posledica to, da bodo nastavili še več sodnikov, še več pisarjev in pisaric, še več slug in moral imeti še več prostorov za vse to. In kdo bo plačeval? Ljudstvo pri davkih. Pa mi naj reče kdo, da neumnost in trmoglavost ni draga! Tam na sodnih obračajo in grizejo advokati in sodniki besede in mlatijo po takšni prazni slami ljudstvo pa to dobro plačuje. Le sešajte si, koliko ljudi živi brez težkega dela, od same neumnosti in trmoglavosti tožbarjev!

Toda še eno vprašanje bi imeli. Ako bi kdo šel in prosil recimo za uboge sirote, vdove in reveže, za u-

skrb za dobrobit njihovega stanu in prvi napredek.

Po prihodnjih volitvah bodo ostali v Samostojni samo še tisti zakrknjeni, publoglavni kričaci, ki se nikdar ne bodo iztreznili in katerih ne manjka v nobenem narodu. Kakor je razpadla po prvih delnih uspehih liberalna „Narodna stranka“, kakor je tudi „Štajercijanska stranka“ žalostno izdihnila, tako se tudi „Samostojna“, ki je samo zbirališče preostalih narodnih strankarjev in starih štajercijancev, ne bo obdržala na površju. Že prihodnje volitve ji bodo zavile vrat. Globoka sila naših idej in nesebično delovanje v blagor naroda — zmaguje. Jasnih oči gleda naša stranka v bodočnost!

vek „junak“, ki išče svojo „čast in pravico“.

Tako radi naglašamo, da je kmetiškega ljudstva okroglo 80 odstotkov v naši državi. Ali kje je tista kmetiška sloga, krščanski sporazum in bratstvo? Na vsakem koraku, pri vsakem dejanju naj kmetiško ljudstvo pomisli, kaj je posameznemu in celoti v korist. Pravedanje gotovo ni, in tako sklepam kakor sem začel: neumnost in trmoglavost so najbolj drage reči na svetu.

Prof. J. Vesenjak.

Dekliški tabor

za šmarsko dekanijo

v Završah pri Grobelnem

(Zupnija Sv. Vid pri Grobelnem) bo 17. julija 1921. — Spored: ob 10. uri sv. opravilo s pridigo za Marijine družbe, nato takoj zborovanje Dekliških zvez cele dekanije. Predsednice in zastopnice Dekliških zvez pa pridite že ob 7.9. uri na razgovor o podrobni organizaciji Dekliških zvez v dekaniji! — Pridite pa tudi dekleta iz sosednjih dekanij. Imate zelo lepo železniško zvezo. Vlak iz Maribora pride na Grobelno ob 7. uri, vlak iz Celja pa po 8. uri!

Hvalevredno vprašanje.

Nedavno je 26 vseučilišnih profesorjev ljubljanske univerze objavilo v slovenskih časopisih odprto pismo, v katerem so ugotovili, da je voditelj Samostojne kmetiške stranke, profesor in nar. poslanec dr. Bogomil Vošnjak, osramotil v ustavotvorni skupščini dva svoja tovariša (dr. Prijatelj in dr. Kidriča) s tem, da jima je na nedvoumen način predbacival klečeplazenje pred bivšo Avstrijo. (To jima je očital radi tega, ker sta podpisala izjavo za avtonomijo Slovenije. Z odprtim pismom, objavljenim v slovenskih listih, so ljubljanski profesorji svojega tovariša, ki je v konstituantni — torej tam, kjer bi moral govoriti kot zastopnik ljudstva le polno resnico — vedoma in namenoma govoril neresnico. — Ta zadeva je vzbudila zanimanje našega poslanca Martina Krajinca, ki je dne 8. t. m. stavil na min. predsednika Pašiča prav hvalevredno vprašanje. V svojem pismu mu navaja predvsem vest o bližnjem imenovanju dr. Vošnjaka za poslanika naše države v Pragi. Ker je dr. Vošnjak kot lažnjivec in natočevalac družabno nemogoč, se mu tako važna in odgovorna služba ne sme pod nobenimi pogoji podeliti, ker je razen tega še znano, da kot član mirovne delegacije v Parizu ni užival Pašičevega zaupanja. Dr. Vošnjak je v Parizu namreč izdajal in izblebetal važne diplomatske tajnosti. Znano je tudi, da so ga smatrali vsi resni sodelovalci Pašičevi kot nesposobnega za diplomatsko službo.

Radi vseh teh očitaj, ki so se nagromadila zoper dr. Vošnjaka, je poslanec M. Krajnc vprašal min. pred. sodnika to-le: 1. Ali ste voljni, imeno-

se zdi, gospoda, da nobeden izmed vas ne ve prav, na čem da je pri tej stvari. Toda jaz ljubim pri svojem poslu jasne cilje in ravna pot!

„To je vse prav in tudi res!“ je odvrnil doktor Livesey. „Na naših ramenih sloni odgovornost, ampak mi nismo tako v nejasnem glede ciljev in potov, kakor mislite! — Drugič pravite, da vam ne ugaja moštvo. Ali niso dobri mornarji?“

„Meni ne ugaja! To pravico imam, mislim, da bi si bil sam izbral svoje moštvo — če že hočete vedeti — moje mnenje.“

„Ne rečem, da bi to ne bilo res“, je odgovoril zdravnik. Morebiti bi bil moj prijatelj storil boljše, če bi vas bil vzel seboj, ko si je izbiral moštvo. Če pa vas je prezl, ni tega storil namenoma. — In prvi mornar Arrow vam tudi ne ugaja?“

„Ne! Utigne biti dober mornar — ampak preveč prilazen je z moštvom, in to ni priporočljivo za mornariškega častnika. Prvi mornar mora biti sam zase — ne sme pijančevati z drugim moštvom.“

„Mislite, da pijančuje z njimi?“ je zavpil graščak.

„Ne. Ampak preveč prilazen je z njimi.“

„Dobro!“ je rekel zdravnik. „Torej skrajka povedano — kaj želite?“

„Dobro! Povem vam. — Vi ste za trdno odločeni, gospodje, da greste na to pot?“

„Naš sklep je trden, kakor skala“, je dejal graščak.

„Prav dobro!“ je rekel kapitan. „Mirno in potrpežljivo ste poslušali tu moje trditve, ki sem vam zanje ostal dokaze dolžen. Poslušajte torej še eno. Ti ljudje nakladajo smodnik in orožje v spretni del ladje. Pod vašo kabino pa imate tako lep in primeren prostor. — Zakaj ne denete tja orožja in smodnika? To je eno. — Drugo pa je tole. Štirje vaši služabniki pridejo z vami na krov in čul sem, da dobijo odkazane svoje prostore spredaj. Zakaj pa jim ne daste prostorov blizu vaše kabine?“

„Se kaj?“ je vprašal graščak.

„Samo nekaj šel.“ je odgovoril kapitan. „Preveč je že bilo besed!“

„Kes da že vse preveč!“ je mal zdravnik.

„Rovedal vam bom, kar sem sam

ščal“, je nadaljeval kapitan, „da imate baje zemljevid otoka, da so na križi, ki zaznamujejo kraje, kjer so skriti zakladi in da leži otok —“

Imenoval je zemljepisno dolžino in širino otokov.

„Jaz tega nikdar živi duši nisem pravil!“ je vpil graščak.

„Moštvo ve za vse to!“

„Gospod doktor, to ste povedali, vi ali pa Jim!“ je vpil graščak.

„Ni mnogo na tem, kdo da je povedal“, ga je zavrnil doktor Livesey. Opazi sem, da niti on nifi kapitan nista posebno verjela graščakovemu zatrevanju, da je nedolžen. Tudi jaz mu sicer nisem mnogo verjel, ker je bil za zares strašno blebetav človek, toda za tem slučajem mislim, da je govoril resnico in da ne on in ne kdo drugi ni izdal lege otoka.

„Gospodje“, je nadaljeval kapitan, „ne vam, kdo ima tisti zemljevid, ampak ta pogoj stavim, da mora stvar ostati tajna, tudi za mene in za Arrowa, sicer bi vas moral prositi, da me odpustite iz službe!“

(Dalje prihodnjik.)

„Kakor se vzame, gospod graščak. Čeravno človeku, hočem reči. Meni

vati dvakratno obsojenega človeka za predstavnika naše države pri čehoslovaški vladi?

Ker je gospod predsednik, znan po celim svetu, da mrzite laž in ljubite resnico za ceno svojega življenja, sem uverjen, da mi boste v pismenem odgovoru dali zadovoljivo vest o tej zadevi. — Hud udarec za ponosne in prezirljive „politike“ okoli slabostojne stranke! Našim čitateljem pa priporočamo, da o tej zadevi dobro premišljajo.

Naši romarji pri Mariji Pomagaj.

Cerkvena slovesnost.

Slovenskim Stajercem se je slovi- ta božja pot k Mariji Pomagaj na Brezju zelo vzljubila. Krvava vojska leta 1914 je ukinita romanje pobožnih Slovencev iz Stajerske na Brezje. Na splošno željo je mariborska Kršč. soc. zveza pod vodstvom neumorno delavnega ravnatelja Cirilove tiskarne g. dr. Jerovška dne 11. julija t. l. zopet popeljala verne Slovence in Slovenke iz zelene Stajerske na divno Gorenjsko. Romarjev se je prijavilo toliko, da se jih več stotin ni moglo sprejeti. Južna železnica, dasiravno nam je šla s polovično vožnjo in sploh na roko, romarskemu odboru ni mogla za posebne vlake dati na razpolago dovolj osebnih vozov, tako da so se morali žal nekateri romarji voziti v tovornih vozovih. Iz Maribora je ponedeljek zjutraj, dne 11. julija peljal prvi osebni vlak okoli 1300 in iz Celja drugi posebni vlak okoli 1200 romarjev iz vseh delov Slov. Stajerja na Gorenjsko. Vodstvo prvga vlaka je bilo v rokah dr. Jerovška, drugi vlak pa je vodil č. g. Marko Krajnc. Med romarji je bilo okoli 30 dušnih pastirjev. Navzoči so bili tudi poslanci: dr. Hohnjec, Roškar, Brodar in Stanonik.

Na Brezje smo dospeli okoli 4. ure popoldne. Oo. frančiškani so nas sprejeli slovesno zunaj Brezja. Z zastavami na čelu in glasno molitvijo rožnega venca smo vkorakali v Marijino svetišče. Cela vas je bila v zastavi. Gorenjci so nas radostno pozdravljali.

Takoj po prihodu na Brezje je stopil na prižnico č. g. Fr. Hohnjec, (bral poslanca dr. Hohnjeca), župnik v Čadramu. Mladi govornik je v temeljitem in vznesenem govoru slavil Marijo Pomočnico. Priprosto ljudstvo, kakor tudi številni izobraženci so bili prijetno presenečeni vsled res izbornih, temeljitih in v srcu segajočih izvajanj mladega cerkvenega govornika. Mirno lahko zapišemo, da smemo pristevati č. g. župnika Hohnjeca med prve cerkvene govornike lavantinske škoije. Drugo pridigo zvečer je prevzel splošno znani cerkveni propovednik č. g. Gomilšek, župnik od Sv. Benedikta. Tudi njegova proslava Marije, kraljice Slovencev, je segala vsem globoko v srce. Župnik Hohnjec je vodil nato slovesne večernice in nato še lepo versko manifestacijo — rimsko procesijo. Čudovito lep je bil prizor, ko se je v prvih nočnih urah razvila v smeri proti Triglavu več tisoč glav broječa množica vernih Slovencev in Slovenk z lučicami v rokah. Glasno pevanje litanij in cerkvenih pesmi je donelo tje gor v skalnate višine gorenjskih gor.

Spovedovanje romarjev se je vršilo do 11. ure zvečer. Skoraj celo noč so proti nebu donele v svešču glasne molitve in lepe cerkvene pesmi. Pohvalno moramo omeniti, da so nam vrli Brezjani glede prenočišč in glede postrežbe šli prijateljsko na roko. Posebno zahvalo pa zaslužijo seveda delavnici oo. frančiškani na Brezju.

V jutro, dne 12. julija so verniki že od 12. ure naprej zopet opravljali svoje romarske pobožnosti. Ob 2. uri so se začele v svetišču sv. maše in obhajanje vernikov, ki je trajalo v malih presledkih skoraj do 11. ure. Ob 5. uri zjutraj je č. g. Evald Vračko, župnik iz St. Ilje v Slov. gor. v dobro zamisljenem in po njegovi stari navadi navdušenem govoru opisoval Marijo kot našo mater.

Politično zborovanje.

Po končanih cerkvenih slovesnostih se je vršil na lepem in velikem prostoru zunaj pred cerkvijo političen shod naše Slovenske ljudske stranke,

kakor si ga veličastnejšega niti predstavljati ne moremo, kajti prisostvovala mu je tritisočera množica ljudstva iz vseh stanov, moške in mladeniči, žene in mladenke, ki so napolnile ogromni prostor pred cerkvijo. Političen shod je otvoril in mu predsedoval naš kranjski kmetski poslanec g. Stanonik.

Kot prvi je govoril član Jugosl. kluba naš narodni poslanec dr. Hohnjec. V živih in prepričevalnih besedah nam je orisal politične boje naših poslancev v konstituantni, zlasti borbo za dobro in pravično ustavo, ki bi naj bila temelj za razvoj naše mlade in lepe države, katero ljubimo in smo ji udani iz celega srca. Poslanec Jugoslovanskega kluba se nišo ustrašili nobenih ovir in nobenih težkoč, le da bi nam priborili avtonomijo in tako ustavo, ki bi po možnosti zadovoljila vsa tri plemena v naši državi. V tem težavnem boju so nam vpadli v hrbet samostojneži ter nas izdali, ker so bili od vlade podkupljeni. (Ogorčeni medklici: Fej izdajalcem samostojnežem!) Podkupljeni so bili za težke milijone muslimani, liberalci in zlasti naši samostojneži, ki so na vsakem shodu povdarjali, da zahtevajo avtonomijo Slovenije ter da se bodo zavzemali za pravično ustavo. Toda svo je dane obljube pred in za časa volitev v konstituantno so pojedli v tem hipu, ko so prišli v Beograd, ko so vstopili v vlado in je eden njihovih poslancev postal minister, drugi podpredsednik zbornice itd.

To so tisti podkupljeni samostojneži, ki so nas pri glasovanju za ustavo izdali ter glasovali za ustavo, ki ni prinesla Slovincem in Hrvatom zaželjene avtonomije, za ustavo, ki nam je prinesla zloglasni „kanceljapagraf“, katerega ne pozna nobena druga ustavna država na celim svetu. Ustava, katerega nam je bila vsiljena, je krivična in katoliški cerkvi skrajno sovražna, kajti napravila je katoliško Cerkev za sužnja države. Toda katoliška Cerkev ni bila nikdar in tudi nikdar ne bo sužnja države, in mi se bomo borili do zadnje kapljice krvi za pravice in za prostost katoliške Cerkve in za tako ustavo, ki bo zadovoljila vsa tri plemena v državi. Napačno bi bilo misliti, da pri tem zadene kaka krivda Srbe, ne, srbski kmet je ravno tako dober, kakor je naš slovenski ali hrvatski, ampak krivci so tisti od ljudstva izvoljeni brezvestni poslanci, ki so nam zvarili tako slabo ustavo. Ustavi, kakor nam je bila s pomočjo demokratov in podkupljenih samostojnežev vsiljena, se bomo zaenkrat pokorili, ker se ji moramo pokoriti, toda že sedaj napovedujemo boj tej krivični ustavi z vsemi postavno dovoljenimi sredstvi. In v tem pravičnem boju nam bo Bog pomagal. (Dolgotrajno in navdušeno ploskanje in odobravanje!)

Za njim je govoril naš kmetski kranjski poslanec Stanonik, ki je istotako v živih besedah orisal boje poslancev Jugoslovanskega kluba za avtonomijo in za pravično ustavo. Z gromkimi besedami je ožigosal izdajalsko postopanje samostojnežev v konstituantni, to je tistih samostojnežev, katere je izvolilo slovensko ljudstvo in ki so, podkupljeni za težke milijone, za ministrske stolce, za podpredsedniško mesto in za druga mastno plačana mesta glasovali za vsiljeno nam krivično ustavo in dobili zato še celo odlikovanje iz Beograda.

Ti plačani in podkupljeni izdajalci so hnavci posebne vrste. Doma in na shodih so obljubljali ljudstvu, da se bodo borili za avtonomijo, za pravično ustavo in za svobodo katoliške Cerkve, doma so se delali silno pobožne in verne, povdarjali so povesod, da niso proti katoliški Cerkvi in duhovnikom, toda ko so prišli v Beograd so postali čisto drugačni. Vlada jih je podkupila in snedli so vse svoje obljube. Glasovali so proti avtonomiji, glasovali so za zloglasni „kanceljapagraf“, ki bi naj dal naši duhovščini nagobčnik na usta, in glasovali se za uresnitev katoliške Cerkve, kajti noben katoliški škof bi ne smel brez dovoljenja ministra, to je neposredno, občevati s poglavarjem katoliške Cerkve v Rimu. Ti samostojneži, katere je poslalo preslepljeno slovensko ljudstvo v Beograd, so z najgršimi psovkami obkladali naše škofe in duhov-

čino in komaj in še predno je kak poslanec SLS začel govoriti v konstituantni, so izlili nanj cele golide njihove smrdljive gnojnice, nišo se pa vstrašili nobene. Se tako gnusne ter grde psovke, hrulili in vpili so kakor razjarjeni divjaki iz Afrike, le da bi onemogočili govor kakega našega poslanca. (Klici silnega ogorčenja.)

Ustavo imamo in se ji moramo ukloniti, toda obljubljamo, da se bomo proti tej krivični in slabi ustavi borili z vsemi postavnimi sredstvi.

Pozivam slovensko ljudstvo, da ob priliki prihodnih volitev v drž. zbor s krogljicami v rokah temeljito obračuna s samostojneži-izdajalci našega naroda, da niti eden ne pride več v Beograd, kajti naš posten in veren slovenski narod odklanja hinavstvo ter izdajalstvo samostojnežev. (Dolgotrajno viharno ploskanje in živio-klici.)

Nato nastopi vodja romarjev č. g. dr. Jerovšek ter pojasni, da nam državna železnica ni hotela dati ne polovične vožnje in ne vsaj nekaj osebnih vozov. Pač pa je rada sprejela od romarjev okoli 130.000 K.

Za njim je govoril posestnik g. Mlinar iz Lake o raznih gospodarskih zahtevah našega slovenskega ljudstva.

Veselo pozdravljen je nato nastopil predsednik Jugoslovanske kmetске zveze, narodni poslanec Brodar iz Kranja. Poslanec je, kakor poprej njegov tovariš Stanonik, ostro bčel izdajalsko postopanje samostojnežev v Beogradu, ki so prodali toli zaželjeno slovensko samoupravo za srbski centralnem. Pozival je celokupno slovensko ljudstvo, naj se združi v Slovenski ljudski stranki, oziroma v Kmetički zvezi v najodločnejši odpor proti škodljivcem in izdajalcem slovenskega ljudstva.

Nato je predsednik zaključil nad vse sijajno in slovesno zborovanje, na katero je vlada poslala komisarja, da bi nas kontroliral, kaj govorimo. Je žalosten odšel.

Popoldne sta oba romarska vlaka odpeljala v popolnem redu in brez kakšne neugode domov na Slov. Stajersko. V ljubljani je bil večurni oddih. Romarji so po večini izrazili željo, da bi se tudi prihodnje leto priredilo slično romanje na Brezje, ki pa bi naj dalo vsem romarjem priliko, da vsaj za 1/2 dneva lahko obišejo rajskolepi Bled.

Naši društveni domovi.

Kakor ne more obstojati družina brez doma, tako se naše organizacije ne morejo razviti do popolnosti brez društvenih domov. Naša društva so navažno potisnjena v kakšne kurnike, kjer se ni mogoče gibati, ali pa imajo svoje prostore celo v krčmi. Mnogo si člani naših društev ubijajo glave, kako naj pridejo do lastnega doma. Prvic je potrebno, da ima društvo, ki si hoče zidati svoj dom, nekaj navdušenih in izvežbanih članov, ki bodo skrbeli za življenje v bodočem domu, — drugič pa mora imeti svoj društveni dom ali vsaj košček društvenega prostora.

„Društveni dom“, že beseda sama na sobi znači, kakšnemu namenu naj to poslopje služi! Društva imajo tu v njem svoje bivališče, svoje domovanje ker za ne obstojajo samo iz pravil, iz poslovnih knjig in papirjev, ampak predvsem iz članov, je društveni dom v resnici dom vseh članov, kar bi v resnici naj tudi bil. Ni dovolj, da ima v domu razne pevske in druge vrste ter od časa do časa kakšno veselico, ampak ljudsko, družinsko življenje se mora oživeti v njem. Vse, kar nam pštenega ponujajo razna druga zbirališča, vse se mora uvesti v naš društveni dom. Poštena zabava, kakor n. pr. poštone gledališke igre, pevske prireditve itd., vse to mora nuditi ta društveni dom. Skrbeti mora, da se nadi vsakomur v društenem domu lepa zabava, nego v krčmi, ker le na ta način lomo dosegli, da iztrgamo ljudi zopet iz gostilniškega in jih uvedemo v društveno življenje.

Posebna skrb pa moramo polgati na to, da dobi šolski naraščaj v domu dovolj različne zabave in pouka. Ti otroci naj imajo v domu poseben prostor in naj bodo vedno pod nadzorom voditelja, ki se mora v to svrhu dobiti. Biti pa mora dober vzgojitelj,

ki na vsi pozornosti obrača na vzgojo dobrih značajev. Ob nedeljah naj se po možnosti vrše v domu kratka predavanja. Udeležba bodi obvezna.

Predavanja naj bodo zanimiva in kratka, boljše malo in večkrat, ker z dolgotrajnimi predavanji se doseže le to, da nestrpnost, ki nastane, pokvari ves vs. Naj bodo pa vedno na koncu zabave ali iger, da bo vtis posamezniku ostal in da bo o njem tudi sam razmišljal. — Fantje, dekleta in naraščaj, naj se pridno vadi v petju, igrah, tamburanju in telovadbi.

Slov. ki se pridobi pri teh vajah, naj se uporabi pri prireditvah, ki naj se vrše večkrat. Skrbeti je treba, da so te prireditve zanimive, z raznovrstnim vzporedom: enkrat igra, drugič peje, tamburanje itd.; enkrat nastopijo otroci, drugič dekleta, enkrat tance, drugič zopet vsi skupaj, sploh naj se vpletava raznovrstnost, ki najzanesuje pobija enoličnost in naveščanje udeležencev. Prireditve naj bodo brez vstopnine.

Zimske dneve, posebno večere, po rabimo oleg raznih vaj tudi za to, da uvedemo kak tečaj, bodisi knjigovodski, gospodinjiski, govorniški, telovadski, gospodarski, pevski, godbeni itd. K tem tečajem, ki naj bodo dobro pripravljeni, pritegnimo vse člane. Glavno pa je, da se nekaj ljudi resno zavzame temu delu, da sami sebe neumorno izobražujejo in to izobražbo pri delu porabijo. Posamezni odborniki si naj razdelijo delo in naj se vsak v svoji stroki temeljito uri in vežba, da mu bo omogočeno, učiti tudi druge. Ako bomo v domove uvedli ta naša dela, bomo prepričani, da uspešne izostanejo. Dobro može in mladenec spravimo s tem iz gostilen, zapeljivost liberalizma bo uničena in v nekaj letih dobimo zdrav, nepokvarjen naraščaj! Kako naj bo društveni dom urejen, kako naj ga postavimo in kam, a posebno pa, kako naj dobimo sredstva za zgradbo, o tem pa v kratkem več! Bog živi!

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V naši visoki beograjski politiki je še vedno zastoj. Večina ministrov se spreha po naši širni kraljevini, Pašić je nekaj dni marodiral na žolčnih kamnih, a je sedaj v toliko okreval, da se bo lahko odpeljal nekam na letovišče. Kar je ministrov v Beogradu, so se pečali in prerekali radi imenovanja kraljevih namestnikov za razne upravne oblasti, ki jih bodo sedaj po novi ustavi vpeljali mesto poprejšnjih pokrajinskih vlad. Kdo vse je že imenovan kraljevim namestnikom, poročamo na drugem mestu. Več kot politika zanima sedaj vladne politične kroge pogon za komunisti, katere dolžijo, da niso samo udeleženi na napadu na regenta, ampak, da so hoteli celo strmoglaviti celotni družabni red in državo samo. Glede naše edine kaj vredne baroške luke, ki bi nam morala pripasti po rapalski mirovni pogodbi, se javno piše, da nam jo je g. Pašić zmešetaril pod italjansko vrhovno oblast in bomo mesto Baroša dobili Skader. Zastopniki naše države in italjanske se že zopet pogajajo v Beogradu radi trgovinskih zvez med našo kraljevino in Italijo. Te dni so se pogajali radi plovbe po morju, ribolova in prevoza blaga. Celotno časopisje poroča, da pride na Hrvatsko in v Slovenijo največji srbski prijatelj Slovencev in zagovornik slovenske avtonomije Stojan Protič, ki bo prirejal v družbi naših in hrvatskih politikov shode.

Avstrijski državni kancler je podal v odseku za zunanje zadeve izjavo, v kateri je naglasil, da se bo Avstrija trudila, da stopi v kar najozji prijateljski stik z vsemi sosednimi državami in bo postala potom prijateljskih zvez steber reda in miru v Evropi.

Gornješlezijško sporno ozemlje, katerega so zopet zasedli zavezniki in pomirili med seboj se ravsačote Nemce in Poljake, bo menda v kratkem zopet postalo torišče nove vstaje. Poljske dobrovoljce je namreč sprejelo Poljakom naklonjeno gornješlezijško prebivalstvo kot hlapce, ki so poskrili in zakopali orožje, da ob pravem času sledijo klicu svojih voditeljev in iztrgajo Nemcem Gornjo Slezijo.

Turki poročajo, da so pošteno zopet naklestili Grke v Mali Aziji. Za posest Carigrada se bojijo Angleži, ker